Dosar nr. 2-25016152-05-2r-09032026 *Judecătoria Cahul, sediul Central*
Judecător Aliona Sârbu

Curtea de Apel Sud
D E CI Z I E
În Numele Legii

30 aprilie 2026 mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,
în componența:
***președintelui* completului de judecată, dlui:** *Evgheni BANCOV*,
***judecătorilor*: dlui** *Andrei SCRIPCENCO* și **dnei** *Inga GORLENCO*,

a judecat în lipsa părților, recursul ordinar, declarat de avocatul Ciudin Vitalie în interesele reclamantei Pavlenco Parascovia împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 februarie 2026, pronunțată la cererea reprezentantului pârâtului SA „Apă-Canal Cahul", Olivia Zlatovcen privind excepția de tardivitate formulată în cadrul cauzei civile, la acțiunea lui Pavlenco Parascovia către SA „Apă-Canal Cahul", privind restituirea sumei obținute în urma îmbogățirii fără justă cauză,-

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 06 februarie 2025, Pavlenco Parascovia a depus în Judecătoria Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată către SA „Apa-Canal Cahul", privind restituirea sumei obținute în urma îmbogățirii fără justă cauză. Prin acțiunea formulată a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată; încasarea de la pârâtul SA „Apa-Canal Cahul" în beneficiul său a sumei de 2725 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin referința depusă de SA „Apa-Canal Cahul" la 19 iunie 2025, aceasta a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Pavlenco Parascovia împotriva SA „Apa-Canal Cahul" privind restituirea sumei obținute în urma îmbogățirii fără justă cauză.

Tot ***la 19 iunie 2025 reprezentantul SA „Apa-Canal Cahul", Zlatovcen Olivia a depus cerere privind excepția de tardivitate*** în raport cu pretențiile formulate față ea.

În motivarea acesteia, invocând prevederile art. 391 alin. (1) Cod civil, în prezent acțiunea civilă urmează a fi respinsă ca fiind tardiv introdusă, întrucât este formulată cu depășirea termenului general de prescripție de 3 ani. Potrivit prevederilor legale, orice acțiune în justiţie prin care se urmăreşte apărarea unui drept civil subiectiv încălcat trebuie introdusă în termen de 3 ani din momentul în care titularul a cunoscut sau trebuia să cunoască existenţa dreptului şi împrejurările care justifică exercitarea acestuia.

La caz, reclamanta declară în mod expres că a achitat suma de 2725 lei către SA „Apă-Canal Cahul" la data de 05 august 2020, fapt confirmat prin chitanța nr. 2124. Această dată reprezintă momentul în care a intervenit pretinsa îmbogățire şi totodată, momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție. Reclamanta susține că nici până în prezent nu cunoaște temeiul încasării, dar tocmai această susținere confirmă că neclaritatea i-a fost cunoscută încă de

la data plății sau cel târziu în perioada imediat următoare. Mai mult, reclamanta recunoaște că s-a adresat în repetate rânduri către pârâtă, iar ulterior chiar şi către organele de poliție, aspecte care demonstrează că avea deplină reprezentare asupra situației şi posibilității de a formula o acţiune încă din anul 2020. Or, faptul că nu a acționat timp de 3 ani de la data plății nu poate fi imputat pârâtei şi nu poate justifica repunerea în termenul de prescripție.

Reieșind din faptul că prezenta acțiune a fost introdusă după expirarea termenului de 3 ani, iar reclamanta nu invocă niciun motiv temeinic de întrerupere sau suspendare a cursului prescripției, se impune constatarea caracterului tardiv al cererii.

Poziţia instanţei de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 februarie 2026, s-a admis cererea privind excepția de tardivitate ridicată de reprezentantul pârâtului, SA „Apa-Canal Cahul", în cadrul cauzei civile, la acțiunea lui Pavlenco Parascovia către SA „Apă-Canal Cahul", privind restituirea sumei obținute în urma îmbogățirii fără justă cauză.

S-a respins acțiunea înaintată de Pavlenco Parascovia către SA "Apă-Canal Cahul", privind restituirea sumei obținute în urma îmbogățirii fără justă cauză, ca fiind tardivă.

Solicitarea recurentului.

În dezacord cu încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 februarie 2026, la data de 24 februarie 2026 avocatul Ciudin Vitalie în interesele reclamantei Pavlenco Parascovia a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate, respingerea cererii de ridicarea excepției de tardivitate ca fiind neîntemeiată, și restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului s-a reiterat că, încheierea instanței de fond este pasibil casării, așa cum din conținutul normelor legale relevate reiese cert că, pentru înaintarea unei acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material şi moral, partea reclamantă urma să se adreseze în instanța de judecată în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv.

Aprecierea instanței de fond sub aspectul prescripției este una neîntemeiată, contrară materialelor cauzei, dar şi prevederilor legale aplicabile speței ce reglementează prescripția, curgerea prescripției şi data de la care aceasta începe să curgă.

Astfel, Pavlenco Parascovia a menționat că nu a cunosc până la momentul actual de ce anume SA "Apă-Canal Cahul" a încasat această sumă de bani de la ea. Or, ea nu a avut vreun contract prin care ar fi datorat către SA Apă Canal Cahul această sumă de 2725 lei. Ultima consideră că excepției de tardivitate, invocată de partea pârât urma a fi respinsă.

Așa cum ea doar în toamna anului 2022, a aflat în deplină cunoștință de cauză că Societatea pe Acțiuni Apă-Canal Cahul că în data de 05 august 2020, a încasat, anume ilegal şi fără temei de la ea conform chitanței sub nr. 2124 suma de 2725 lei către SA "Apă-Canal Cahul".

Prevederile legale, aplicabile speței, pentru îmbogățirea fără justă cauză, şi anume art. 395 alin. (8) Cod Civil, prevede că Prescripția dreptului la acțiune în restituirea îmbogățirii nejustificate începe să curgă de la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât existența dreptului său la restituire, cît și persoana obligată să restituie. Dispozițiile prezentului

alineat se aplică în mod corespunzător și în cazul acțiunii întemeiate pe gestiunea de afaceri fără mandat.

Din probele prezentate de Pavlenco Parascovia, rezultă că la data de 31.08.2022, prin cerere către SA APĂ-CANAL Cahul a solicitat informarea sa pentru ce a achitat 2725 lei. Din răspunsul adresat acesteia datat cu 06.09.2022 a SA "Apă-Canal Cahul", a rezultat că întreprinderea la data de 22.06.2020, ar fi încheiat un contract de antrepriză, aici ea menționează care reclamanta nu îl cunoaște și nu i-a fost prezentat de SA "Apă-Canal Cahul", cu Lavrinenco Nicolai, obiect al contractului fiind executarea lucrărilor de construcție: conectare la rețelele de apă şi instalarea apometrului (contor de apă), situat în *****. Adică, un răspuns vădit neîntemeiat.

Ulterior, prin o cerere repetată din 10.11.2022, a mai depus o cerere către SA "Apă-Canal Cahul", prin care a comunicat întreprinderii că contractul încheiat cu Lavrinenco N. nu i s-a adus la cunoştinţă, ea nu l-a semnat şi nu a dat nimănui nici o procură. De asemenea, şi-a exprimat dezacordul cu acțiunile SA "Apă-Canal Cahul". A primit la fel un răspuns neclar.

Prin urmare data de la care începe să curgă dreptul la acțiune curge din data când trebuia să cunoască atât existența dreptului său la restituire, cît şi persoana obligată să restituie. Și anume de la data cînd Pavlenco Parascovia a primit răspuns de la SA "Apă-Canal Cahul" la cererea sa din data de 31.08.2022. Răspunsul, SA "Apă-Canal Cahul", este anexat la cererea de chemare în judecată şi este datat cu 06 septembrie 2022. Deci, nu mai devreme de la această dată – 06 septembrie 2022, Pavlenco Parascovia a înțeles că întreprinderea nejustificat a încasat de la ea această sumă și respectiv a aflat despre existența dreptului său la restituirea sumei de 2725 lei.

Conform prevederilor art. 395 alin. (12) Cod Civil, Acțiunile prevăzute la alin. (7), (8), (10) și (11) se supun termenului general de prescripție, cu excepția prevăzută la art. 328 alin. (3) enunțul al doilea.

Potrivit art. 395 alin.(8) Cod Civil, indicat supra care indică data de la care începe să curgă prescripția dreptului la acțiune, adică de la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască atît existența dreptului său la restituire, cît și persoana obligată să restituie.

Or, din răspunsul din 08.09.2022, SA "Apă-Canal Cahul", recunoaște că a încasat această sumă de bani, şi respectiv ea a aflat cine anume, adică cine este pârâtul care a beneficiat în final de acești 2725 lei, adică SA "Apă-Canal Cahul", şi a cunoscut despre dreptul său la acțiune.

Conform prevederilor art. 391 alin.(1) Cod Civil Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. Prin urmare de la data răspunsului din 06.09.2022, a SA "Apă-Canal Cahul", adică data de la care începe să curgă termenul de prescripție, până la data de 06.02.2025, data depunerii cererii de chemare în judecată, nu au trecut trei ani. Astfel, cerere de ridicare a excepției de tardivitate invocată de pârâtul SA "Apă-Canal Cahul", este neîntemeiată.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă „*termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*"

Potrivit materialelor dosarului se constată că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 18 februarie 2026. Astfel recursul înregistrat la data de 24 februarie 2026, prin prisma art. 425 CPC a fost depus cu respectarea termenului de declarare a recursului.

Procedura în fața instanței de recurs

În conformitate cu prevederile art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, *încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol*.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.*

Pornind din prevederile legii citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data și ora judecării cauzei în ordine de recurs.

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței.

La data de 04 aprilie 2026 recurentul Pavlenco Parascovia a depus referință solicitând examinarea acesteia în baza materialelor dosarului.

Aprecierea instanței de recurs.

Verificând materialele cauzei și analizând în complex argumentele și criticile invocate în recurs, Completul de judecată conclude asupra necesității respingerii recursului, cu menținerea încheierii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă „*instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul și să mențină încheierea.*”.

Completul de judecată reține că, examinând cererea privind excepția de tardivitate depusă de reprezentantul pârâtului SA „Apa-Canal Cahul” - Olivia Zlatovcen, instanța de fond a determinat corect circumstanțele cauzei, precum și a aplicat corect cadrul normativ legal în speță, pronunțând o soluție care urmează să fie menținută, din considerentele ce succed.

Potrivit art. 186[1] alin. (1), (2), (3) și (4) lit. a) Cod de procedură civilă „*cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.*

Excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor.

Dacă nu se dispune repunerea în termen și/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3), este în drept: să respingă recursul și să mențină încheierea.".

Examinând materialele cauzei, Completul de judecată constată că la data de 06 februarie 2025, Pavlenco Parascovia a depus în Judecătoria Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată către SA "Apă-Canal Cahul", privind restituirea sumei obținute în urma îmbogățirii fără justă cauză, solicitând încasarea de la pârâtul SA „Apa-Canal Cahul" în beneficiul său a sumei de 2725 lei și a cheltuielilor de judecată.

Potrivit chitanței nr.2124 reclamanta Pavlenco Parascovia declară în mod expres că a achitat suma de 2725 lei către SA „Apă-Canal Cahul" la data de 05 august 2020.

La data de 31 august 2022, prin cerere către SA „Apa-Canal Cahul" Parascovia Pavlenco a solicitat informarea sa pentru ce a achitat 2725 lei. Potrivit răspunsului datat cu 06 septembrie 2022, SA „Apa-Canal Cahul", indicat că întreprinderea la data de 22 iunie 2020, ar fi încheiat un contract de antrepriză, obiect al contractului fiind executarea lucrărilor de construcţie: conectare la reţelele de apă şi instalarea apometrului (contor de apă), situat în *****.

Ulterior, prin o cerere repetată din 10 noiembrie 2022, a mai depus o cerere către SA „Apa-Canal Cahul", prin care a comunicat întreprinderii că contractul încheiat cu Lavrinenco N. nu i s-a adus la cunoştinţă, nu l-a semnat şi nu a dat nimănui nici o procură. De asemenea, și-a exprimat dezacordul cu acţiunile SA „Apa-Canal Cahul". A primit la fel un răspuns neclar.

În corespundere cu dispozițiile art. 7 alin. (1), (6)-(8) Codul civil, *legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.*

Dispoziţiile legii noi privitoare la termenele de prescripţie atît extinctivă, cît şi achizitivă (uzucapiune) se aplică termenului de prescripţie care a început să curgă înainte de data intrării ei în vigoare şi nu a expirat înainte de acea dată. În acest caz, termenul curs anterior se ia în cont. Începutul, suspendarea şi întreruperea termenului de prescripţie se determină, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a legii noi, de legea veche.

Dacă termenul de prescripţie prevăzut de legea nouă este mai scurt decît cel prevăzut de legea veche, atunci, începînd cu data intrării în vigoare a legii noi, începe să curgă un nou termen de prescripţie în condiţiile legii noi. În acest caz, termenul curs anterior nu se ia în cont. Dispoziţiile prezentului alineat se aplică şi în cazul în care legea nouă declară prescriptibil extinctiv dreptul la acţiune care conform legii vechi era imprescriptibil extinctiv.

În cazul menţionat la alin.(7), dacă termenul de prescripţie prevăzut de legea veche expiră înainte de termenul de prescripţie prevăzut de legea nouă, prescripţia se împlineşte la expirarea termenului stabilit de legea veche.

La caz reclamanta Pavlenco Parascovia la data de 05 august 2020 când a efectuat achitarea în contul SA „Apa-Canal Cahul” cunoștea atât existența dreptului său la restituire, cît şi persoana obligată să restituie. Mai mult, însuși reclamanta Pavlenco Parascovia în referința la cererea privind ridicarea excepției de tardivitate a invocat că pe parcursul anilor 2020-2024 a tot încercat să afle care a fost temeiul încasării de către SA „Apa-Canal Cahul” a acestei sume. Corespunzător, din cele declarate de reclamant, începând cu anul 2020 (05 august 2020) Pavlenco Parascovia deja avea poziția că suma a fost încasată ilegal.

Notabil este faptul că termenele de prescripție se referă la termenele de apărare a drepturilor civile şi a intereselor protejate de lege. Aceasta este o perioadă de timp pentru adresare în instanța de judecată cu cereri de apărare sau exercitare silită a drepturilor sau a intereselor protejate de lege. Stabilirea termenelor de prescripție este îndreptată spre asigurarea funcționării normale a circuitului civil.

În corespundere cu prevederile art. 391 alin. (1) Cod civil, *Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.*

Iar potrivit art. 395 alin. (1) Cod civil (în vigoare la 01.03.2019), *Termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.*

Totodată reieșind din dispozițiile art. 394 Cod civil, *Acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepţia de tardivitate conform Codului de procedură civilă.*

Prescripția extinctivă este termenul, la expirarea căruia în cazul în care acţiunea n-a fost înaintată, se stinge dreptul civil, apărut în urma delictului civil, la admiterea acţiunii - dreptul la apărare pe calea acțiunii civile - dreptul la acțiune. Expirarea prescripţiei extinctive nu duce la încetarea a dreptului subiectiv civil încălcat, ci stinge dreptul subiectiv civil la apărare pe calea acțiunii civile. Dreptul subiectiv încălcat poate fi benevol executat de către persoana obligată şi după expirarea prescripției extinctive.

Prescripția extinctivă nu afectează dreptul subiectiv încălcat, prescripţia se răsfrânge asupra posibilității exercitării forţate a dreptului la admiterea acţiunii, adică a dreptului la acţiune. De aici rezultă că prescripţia extinctivă este determinată ca termenul pentru apărarea dreptului pe calea acţiunii în justiţie (dreptul la admiterea acţiunii) a persoanei, dreptul căreia a fost încălcat.

Completul de judecată raportând circumstanțele cauzei la cadrul normativ legal pertinent, consideră că prima instanță corect a constatat asupra temeiniciei cererii privind excepția de tardivitate și respingerii acțiunii ca fiind tardivă, din următoarele considerente.

În contextul normelor enunțate se atestă că pentru înaintarea unei acțiuni cu privire la încasarea sumei reclamantul Pavlenco Parascovia urma să respecte termenul de 3 ani, stabilit de norma art. 391 Cod civil.

Completul de judecată constată că cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 06 februarie 2025, solicitându-se restituirea sumei achitate la 05 august 2020, adică peste termenul indicat la art. 391 alin. (1) Cod civil.

Condițiile stabilite de legiuitor pentru exercitarea dreptului la acțiune în interiorul termenului de prescripție, trebuie să asigure o îmbinare echitabilă a intereselor persoanelor fizice şi juridice, inclusiv dreptul de a fi examinată cauza în mod echitabil.

La caz apărătorul reclamantului, invocând prevederile art. 395 alin. (8) CC, susține că data de la care începe să curgă dreptul la acțiune este data când a primit răspuns de la SA „Apa-Canal Cahul" la cererea sa din data de 31 august 2022 și anume data de 06 septembrie 2022.

Potrivit art. 395 alin. (8) Cod civil, *Prescripţia dreptului la acţiune în restituirea îmbogăţirii nejustificate începe să curgă de la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască atît existenţa dreptului său la restituire, cît şi persoana obligată să restituie. Dispoziţiile prezentului alineat se aplică în mod corespunzător şi în cazul acţiunii întemeiate pe gestiunea de afaceri fără mandat.*

La acest aspect instanța de fond a menționat că reclamanta Pavlenco Parascovia la data de 05 august 2020 când a efectuat achitarea în contul SA „Apa-Canal Cahul" deja cunoștea atât existența dreptului său la restituire, cît şi persoana care este obligată se restituie accesată sumă.

În acest sens, instanța de fond justificat a reținut că însuși reclamanta Pavlenco Parascovia în referința la cererea privind ridicarea excepției de tardivitate a indicat că pe parcursul anilor 2020-2024 a tot încercat să afle care a fost temeiul încasării de către SA „Apa-Canal Cahul" a acestei sume. Fapt ce atestă că începând cu anul 2020 (05 august 2020) Pavlenco Parascovia aceasta deja avea poziția că suma a fost încasată ilegal de către SA „Apa-Canal Cahul".

În această ordine de idei, ținând cont de faptul că achitarea sumei a fost efectuată în anul 2020, instanța de fond justificat a conchis că excepția de tardivitate ridicată de reprezentantul pârâtului este întemeiată, considerente din care acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Legiuitorul a prevăzut prescripția extinctivă în scopul păstrării unei stabilități în raporturile juridice dintre părți, contrar persistării unei incertitudini în raporturi pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, se derulează şi se modifică o complexitate de relații dintre părţi sub egida unor norme de drept diferite, iar examinarea unei acţiuni depusă în afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității şi securității raporturilor juridice şi respectiv, o soluţie inadmisibilă în ordinea de drept. Respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligație pozitivă a părților şi are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de Lege şi doar în cazul în care partea care înaintează o cerință de repunere în termen va prezenta instanței probe pertinente şi admisibile prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate.

În asemenea împrejurări, Completul de judecată consideră că prima instanță corect a constatat că acțiunea a fost depusă de Pavlenco Parascovia cu omiterea termenului de prescripție și a respins acțiunea ca tardivă.

În lumina celor analizate, neîntemeiată se prezintă poziția recurentului precum că termenul de prescripție a început să curgă de la data primirii răspunsului de la SA "Apă-Canal Cahul" (06.09.2022), or reclamanta prin acțiunea formulată a menționat că nu deține nici un contract prin care ar datora către SA "Apă-Canal Cahul" suma de 2725 lei, cu toate acestea a achitat în contul pârâtului suma respectivă la data de 05.08.2020, fapt confirmat prin chitanța eliberată de

pârât. Astfel, dacă reclamanta a știut încă din 2020 că nu are un contract care să o oblige la plata sumei de 2725 lei, înseamnă că **a cunoscut lipsa temeiului juridic chiar în momentul plății.**

Mai mult, tot Pavlenco Parascovia indică că pe parcursul anilor 2020-2024 ea tot a încercat să afle care a fost temeiul încasării de către SA „Apa-Canal Cahul" a acestei sume. În acest context reclamanta deja din anul 2020 (05 august 2020 - momentul achitării sumei pretinse a fi restituite) era pe poziția că suma a fost încasată ilegal de pârât. Or mențiunea că a încercat să afle temeiul încă din 2020 demonstrează că reclamanta era conștientă de existența unei probleme (a unei „îmbogățiri fără justă cauză") chiar de atunci. În acest sens, așteptarea unui răspuns de la o autoritate nu suspendă prescripția, iar în cazul din speță reclamanta a dat dovadă de pasivitate, și a înaintat acțiunea în afara termenului prevăzut de lege.

Reclamanta avea la îndemână instrumentul acțiunii în judecată încă din august 2020. Faptul că a ales să poarte o corespondență prelungită timp de 4 ani, în loc să depună o cerere de chemare în judecată în interiorul celor 3 ani (până în august 2023), este interpretat ca o neglijență procesuală.

Considerente din care, instanța de fond just a reținut că prin admiterea cererii privind excepția de tardivitate, reclamantului nu i s-a încălcat dreptul privind accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Conform art. 5 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă „*orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.*

Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.".

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la o instanță în sensul art. 6 a fost definit în hotărârea *Golder împotriva Regatului-Unit*, pct. 28-36. Referindu-se la principiile preeminenței dreptului și interzicerii oricărei puteri arbitrare care susțin Convenția, Curtea a afirmat că dreptul de acces la o instanță era un element inerent al garanțiilor consacrate de art. 6 [*Zubac împotriva Croației* (MC), pct. 76].

Dreptul la un proces echitabil include respectarea principiului egalității armelor. Aceasta presupune posibilități procesuale egale pentru părțile în proces, indiferent de calitatea lor.

Astfel că fiecare parte, atât reclamantul, cât şi pârâtul, trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza, în condiții care să n-o plaseze într-o situație net dezavantajoasă sau mai avantajoasă în raport cu adversarul său. Între părți trebuie să se mențină un echilibru corect.

Respectiv prin soluția instanței de fond, nu va fi limitat dreptul de acces al reclamantului la justiție, așa cum dreptul de acces la justiţie nu poate fi absolut, el poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cât timp acestea sunt rezonabile şi proporţionale cu scopul urmărit.

Dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 impune existența unei căi judiciare efective care să permită revendicarea drepturilor civile [*Běleš și alții împotriva Republicii Cehe*, pct. 49; *Naït-Liman împotriva Elveției* (MC), pct. 112].

„Dreptul la instanță", la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut: drepturile pot da naștere la limitări, dar nu pot restricționa accesul liber al unui individ într-un mod sau până la un punct astfel încât dreptul să fie afectat în însăși esența sa [*Philis împotriva Greciei (nr. 1)*, pct.

59; *De Geouffre de la Pradelle împotriva Franței*, pct. 28; *Stanev împotriva Bulgariei* (MC), pct. 229; *Baka împotriva Ungariei* (MC), pct. 120; *Naït-Liman împotriva Elveției* (MC), pct. 114)1. În plus, limitările nu sunt compatibile cu art. 6 § 1 decât dacă urmăresc un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat [*Parohia Greco-Catolică Lupeni și alții împotriva României* (MC), pct. 89; *Naït-Liman împotriva Elveției* (MC), pct. 115].

Dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit*, pct. 38; *Stanev împotriva Bulgariei* (MC), pct. 230; *Zubac împotriva Croației* (MC), pct. 78]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, pct. 85).

Accesul la justiţie poate fi limitat, în special prin instituirea condiţiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiției şi, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicați în proceduri trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (Miragall Escolano ş.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33).

Curtea Europeană a statuat că, dincolo de limitele care circumscriu conținutului acestui drept, există loc pentru restrângeri aduse implicit. Dreptul de acces la o instanţă de judecată impune, prin însăşi natura sa, a fi reglementat de către stat, reglementare care poate fi variabilă în timp şi spaţiu, în funcţie de nevoile şi resursele comunităţii şi ale indivizilor (Ashingdane contra Regatului Unit al Marii Britanii).

Astfel, sub aspect procesual, accesul liber la justiţie se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acţiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept. Legiuitorul poate stabili anumite condiţii privind exercitarea drepturilor civile subiective, nerealizarea cărora poate duce la stingerea acestor drepturi. Asemenea condiţii se referă, inclusiv la limitele temporale de apariţie, exercitare sau apărare a drepturilor civile, numite în dreptul civil „termene”. Acestea sunt perioadele de timp, în cadrul cărora titularii drepturilor subiective civile sunt împuterniciţi să-şi realizeze drepturile, nerealizarea acestora fiind sancţionată cu pierderea lor.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea societatea cu răspundere limitată „Grafescolo” c. Moldovei din 22 iulie 2014 a constatat violarea art. 6 a Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, notând că rolul termenelor de prescripție este de o importanță majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, enunță preeminența dreptului ca patrimoniul comun al Statelor contractante. Curtea a constatat că omisiunea unei instanţe judecătoreşti naţionale de a motiva neacceptarea unui argument precum că o acţiune a fost tardivă a condus la o încălcare a acestei prevederi.

Completul judiciar consideră că limitarea dreptului de acces la instanță în speță, este compatibilă cu limitările înserate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, or, ține de respectarea condițiilor de admisibilitate a cererii de chemare în judecată pentru a fi primită spre examinare, care sunt prescrise de lege. Respectiv, limitarea este una absolut legală, iar

argumentele recurentului urmează să fie respinse. Iar referirile recurentului la practica națională pe cazuri similare nu are nici o relevanță la caz.

Din considerente expuse, Completul de judecată consideră necesar de a respinge recursul declarat și de a menține încheierea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

D E C I D E:

Se respinge ca fiind nefondat recursul declarat de avocatul Ciudin Vitalie în interesele lui Pavlenco Parascovia.

Se menține încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 februarie 2026, pronunțată la cererea reprezentantului pârâtului SA „Apă-Canal Cahul", Olivia Zlatovcen privind excepția de tardivitate formulată în cadrul cauzei civile, la acțiunea lui Pavlenco Parascovia către SA "Apă-Canal Cahul", privind restituirea sumei obținute în urma îmbogățirii fără justă cauză.

Decizia este irevocabilă de la pronunţare şi se plasează pe pagina web a instanţei.

Preşedintele completului,	Judecător	Judecător
Evgheni BANCOV	*Andrei SCRIPCENCO*	*Inga GORLENCO*